

UCHWAŁA NR 234/XV/20
RADY MIASTA ŻORY

z dnia 30 stycznia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Żory na lata 2020-2022

Na podstawie art. 18 ust. 1, ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U z 2019r. poz. 506 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2019r. poz. 1111 ze zm.)

RADA MIASTA
u c h w a ł a:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Wspierania Rodziny dla Miasta Żory na lata 2020 – 2022 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żorach.

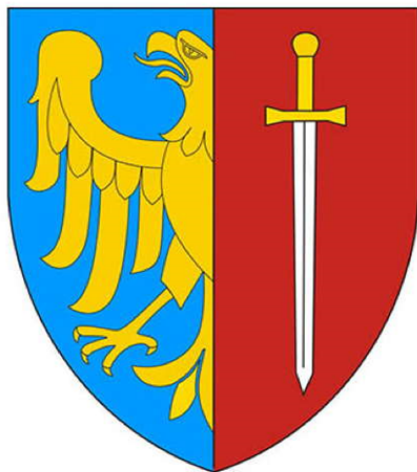
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Piotr Kosztyła

Załącznik do uchwały Nr 234/XV/20
Rady Miasta Żory
z dnia 30 stycznia 2020 r.

MIEJSKI PROGRAM WSPIERANIA RODZINY DLA MIASTA ŻORY NA LATA 2020 - 2022

ŻORY 2020

*„Rodzina jest pierwszą i podstawową szkołą miłości społecznej.
Trzeba uczynić wszystko, ażeby ta szkoła mogła pozostać sobą.
Równocześnie zaś rodzina musi być na tyle silną miłością wzajemną wszystkich,
którzy ją tworzą – że potrafi pozostać ostoją dla człowieka
pośród wszystkich niszczyielskich prądów i bolesnych doświadczeń.”*

Jan Paweł II

I. WSTĘP

Rodzina to podstawowa komórka społeczeństwa i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, która oddziałuje na jego osobowość, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Powinna być najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb w sferze psychicznej i materialno - bytowej. Rodzina funkcjonalna, konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania, stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Uzależnienia, przemoc w rodzinie, niezaradność i brak umiejętności wychowawczych, zdarzenia losowe wywołujące sytuacje kryzysowe oraz zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodzin.

„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”.

Zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.”

Samorządy lokalne powinny wspierać rodzinę poprzez rozwój sieci placówek zapewniających opiekę i wychowanie w systemie dziennym bez konieczności opuszczenia środowiska lokalnego, np.: świetlic środowiskowych, ochronek dla dzieci i klubów. Bardzo ważna jest w tym obszarze współpraca z organizacjami pozarządowymi i pobudzanie aktywności społecznej do ich tworzenia. Poza tym, rodzinie mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz dziecku z tej rodziny udziela się pomocy w formie: poradnictwa rodzinnego, terapii rodzinnej, pracy socjalnej i wsparcia asystenta rodziny.

Szczególną uwagę ustawodawca poświęca działaniom profilaktycznym. Uznaje on, że są one znacznie mniej kosztowne niż specjalistyczne działania, których wymaga rodzina, gdy doszło do umieszczenia dziecka w pieczy. Ponadto umożliwia uniknięcie traumy związanej z umieszczeniem dziecka poza rodziną naturalną.

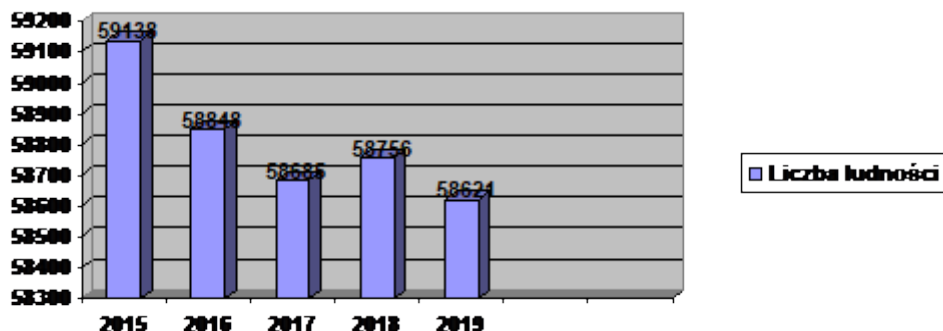
Konieczność stworzenia Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022 wynika z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a jego głównym założeniem jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Program skierowany jest do dwóch rodzajów rodzin: zagrożonych dysfunkcyjnością, ze względu na problemy z jakimi się borykają – działania profilaktyczne, a także rodzin które już są dysfunkcyjne – działania naprawcze. Program jest spójny z Wojewódzkim programem wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w województwie śląskim na lata 2016 – 2020.

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKOWA

1. Demografia

Obszar Miasta Żory zajmuje powierzchnię ok. 65 km². Zamieszkuje go 58.621 mieszkańców (stan na 30.06.2019 r.). Liczba mieszkańców w porównaniu z latami ubiegłymi spada, co prezentuje wykres nr 1. Struktura wiekowa ludności Miasta Żory zaprezentowana została w tabeli nr 1.

Wykres 1. Liczba ludności w Żorach na przestrzeni lat 2015 - 2019

Źródło: www.bip.zory.pl

Tabela 1. Ludność Miasta Żory z podziałem na kategorie wiekowe w latach 2015- 2019

wiek mieszkańców	2015	2016	2017	2018	2019 stan na 30.06.2019
do 20 lat	12589	12543	12569	12682	12644
20-30 lat	8020	7512	7127	6879	6767
31-40 lat	11359	11170	10844	10503	10269
41-50 lat	6638	7066	7583	8089	8319
51-60 lat	8360	7703	7053	6484	6229
powyżej 60 lat	12172	12854	13509	14119	14393
ogółem	59138	58848	58685	58756	58621

Źródło: www.bip.zory.pl

Jak wynika z powyższych danych statystycznych w 2019 r. (stan na 30.06.2019 r.) najwięcej - bo ok. 25% stanowią mieszkańcy powyżej 60 roku życia. Porównując dane z lat ubiegłych zauważamy, że nieznacznie zwiększyła się liczba mieszkańców do 20 roku życia, nastąpił za to znaczny wzrost osób w wieku 41-50 lat oraz powyżej 60 roku życia. Spadła natomiast ilość ludności w wieku 31 - 40 lat i 20 - 30 lat. Z powyższego wynika, że społeczeństwo Miasta Żory starzeje się.

2. Edukacja

Zgodnie z art. 70 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, każdy człowiek przebywający na terytorium Polski ma prawo do nauki. Na mocy przepisów prawa nauka jest obowiązkowa do ukończenia 18 roku życia, a obowiązek nauki realizowany jest w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne.

W poniższej tabeli przedstawione zostały placówki oświatowe publiczne i niepubliczne funkcjonujące na terenie Miasta Żory.

Tabela 2. Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie Miasta Żory w roku szkolnym 2019/2020

rodzaj placówki	ilość publiczne	ilość niepubliczne
żłobki i kluby dziecięce	1	4
przedszkola i punkty przedszkolne	6	10
zespoły szkolno - przedszkolne	7	0
szkoły podstawowe	6	3
zespoły szkół podstawowych i ponadpodstawowych	2	0
zespoły szkół ponadpodstawowych	4	1
razem:	26	18
	42	

Źródło: www.bip.zory.pl

Przed podjęciem procesu edukacji rodzina może skorzystać ze wsparcia opiekuńczego w postaci żłobków i klubów dziecięcych. Na terenie Miasta Żory działa obecnie 5 żłobków i klubów dziecięcych, w tym jeden miejski i cztery placówki niepubliczne, które zapewniają opiekę łącznie dla 318 dzieci (stan na 31.08.2019 r.).

Znaczna część wydatków budżetu Miasta Żory corocznie przeznaczana jest na: oświatę i wychowanie – 34,83% ogółu wydatków budżetu Miasta oraz na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej –19,12% ogółu wydatków. Wydatki na pomoc społeczną, to drugi pod względem wielkości kosztów obszar budżetu Miasta Żory (*źródło: dane statystyczne Wydziału Finansów i Budżetu Urzędu Miasta Żory z 16.10.2019 r.*).

3. Mieszkalnictwo

Jedną z najważniejszych i podstawowych potrzeb zapewniających prawidłowe funkcjonowanie rodziny jest posiadanie własnego mieszkania. Oprócz mieszkań spółdzielczych i własnościowych Miasto Żory posiada w swoich zasobach lokale socjalne i komunalne. Dodatkowo dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, z powodu np. niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, samotnego macierzyństwa czy opuszczenia rodziny zastępczej lub placówki, Miasto Żory umożliwia pobyt w mieszkaniach chronionych. Ilość mieszkań socjalnych i komunalnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Liczba mieszkań socjalnych i chronionych w zasobach Miasta Żory w latach 2015 -2019

rodzaje mieszkań	lata				
	2015	2016	2017	2018	2019 stan na 30.06.2019r.
mieszkania komunalne	948	913	882	874	865
w tym: socjalne	235	243	215	210	210
mieszkania chronione	5	6	6	6	9

Źródło: Dane statystyczne Zarządu Budynków Miejskich w Żorach z dnia 05.08.2019r. oraz sprawozdanie MPiPS-03 za rok 2019

Liczba mieszkań dostępnych w ramach zasobów miejskich nie jest wystarczająca dla zabezpieczenia potrzeb mieszkańców, ponieważ średni czas oczekiwania na przydział wynosi ok. 2-3 lat. Przykładowo na dzień 30 czerwca 2019 r., na przydział mieszkania z zasobów Miasta Żory oczekiwały 74 osoby lub rodziny. Z danych statystycznych Zarządu Budynków Miejskich w Żorach wynika, że spadła ilość mieszkań komunalnych i socjalnych natomiast wzrosła ilość mieszkań chronionych. W 2019 roku powstały trzy mieszkania chronione wspierane, których mieszkańcami są głównie osoby starsze i niepełnosprawne, samotne matki oraz wychowankowie pieczy zastępczej.

4. Analiza problemów społecznych Miasta Żory

Nadrzędną jednostką udzielającą wsparcia rodzinom potrzebującym pomocy na terenie Miasta Żory jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żorach, który w swojej strukturze organizacyjnej posiada placówkę wsparcia dziennego - Świetlicę dla Dzieci „Horyzont”, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, a także Noclegownię wraz ze świetlicą oraz Schroniskiem dla Bezdomnych.

Według danych statystycznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żorach w 2019 roku (stan na 30.09.2019 r.) pomocą objęto 154 rodziny z dziećmi. W porównaniu do lat ubiegłych zaobserwować można stały spadek ilości rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej. Największy spadek nastąpił w roku 2019, czego przyczyną mogą być rządowe programy socjalne kierowane do rodzin z dziećmi np. Rodzina 500+, Dobry start czy też darmowe podręczniki dla uczniów szkół podstawowych. Liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej wraz z ich strukturą dietności przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Liczba rodzin objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żorach wraz ze strukturą dzietności w latach 2015 – 2019

typ rodzin objętych pomocą społeczną	lata				
	2015	2016	2017	2018	2019
rodziny ogółem: w tym o liczbie dzieci	1231	979	707	751	154
1	304	256	189	196	53
2	357	277	201	198	51
3	258	216	165	177	30
4	171	123	95	103	15
5	91	61	34	40	3
6	23	30	14	29	2
7 i więcej	27	16	9	8	0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS w Żorach za lata 2015 – 2019 (stan na 30.09.2019 r.)

Najczęstszym powodem przydzielania świadczeń oraz udzielania pomocy jest ubóstwo oraz długotrwała lub ciężka choroba. Może to być skutkiem starzejącego się społeczeństwa Miasta Żory. Jednak ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba mają tendencję spadkową. Można również zauważyć, że na przestrzeni ostatnich lat spada ilość przyznawanych świadczeń we wszystkich rodzajach powodów ciężkiej sytuacji życiowej.

Zmniejszająca się ilość osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia ma swoje potwierdzenie w spadającej stopie bezrobocia dla Miasta Żory, która na koniec 2017 roku wynosiła 4,5 % a na koniec 2018 r. 3,3 % (*źródło: dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy w Żorach z 17.10.2019 r.*). Można przypuszczać, że wpływ na taki stan rzeczy ma powstawanie nowych miejsc pracy oraz emigracja zarobkowa. W wielu dziedzinach zauważa się brak wykwalifikowanych pracowników, co znajduje swoje odzwierciedlenie w zatrudnianiu osób z zagranicy, głównie z Ukrainy. Szczegółowy opis powodów przyznawania wsparcia pomocy społecznej prezentuje tabela nr 5.

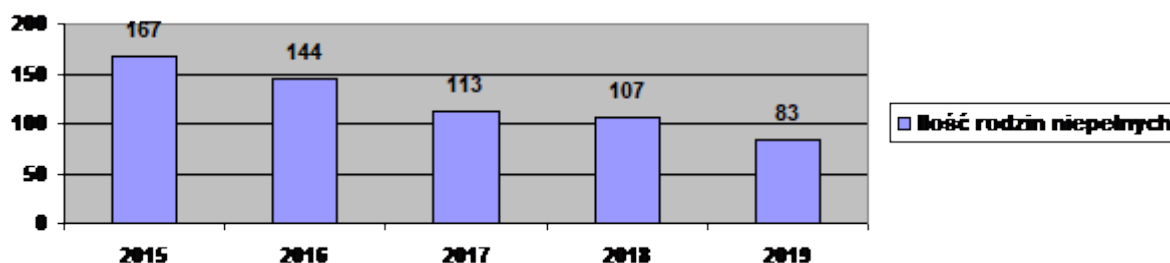
Tabela 5. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną oraz najczęstsze powody udzielania rodzinom świadczeń w latach 2015-2019

powód trudnej sytuacji w rodzinie osób korzystających ze świadczeń na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	lata				
	2015	2016	2017	2018	2019
ubóstwo	452	439	347	330	201
bezdomność	81	100	98	99	57
potrzeba ochrony macierzyństwa	104	86	48	17	14
w tym wielodzietność:	70	64	24	7	5
bezrobocie	311	256	181	129	71
niepełnosprawność	256	245	257	213	157
długotrwała lub ciężka choroba	263	265	319	318	222
bezzadność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	157	118	129	216	111
w tym rodziny niepełne:	124	99	71	90	56
rodziny wielodzietne:	39	19	28	30	6
przemoc w rodzinie	25	21	11	11	2
alkoholizm i narkomania	42	75	62	80	44
zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	19	13	12	11	7

Źródło: Sprawozdanie MPiPS za lata 2015 - 2019 (stan na 30.06.2019 r.)

Oprócz powyżej przedstawionych problemów społecznych zdarzają się negatywne zjawiska, które wpływają na spadek poziomu życia rodzin, powodują wzrost agresji, często prowadzą do rozpadu rodzin, a tym samym pojawia się problemu rodzin niepełnych, co pogłębia degradację rodziny. Jak wynika z danych statystycznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żorach na przestrzeni lat 2015 - 2019 spadła ilość rodzin niepełnych korzystających ze wsparcia tej instytucji.

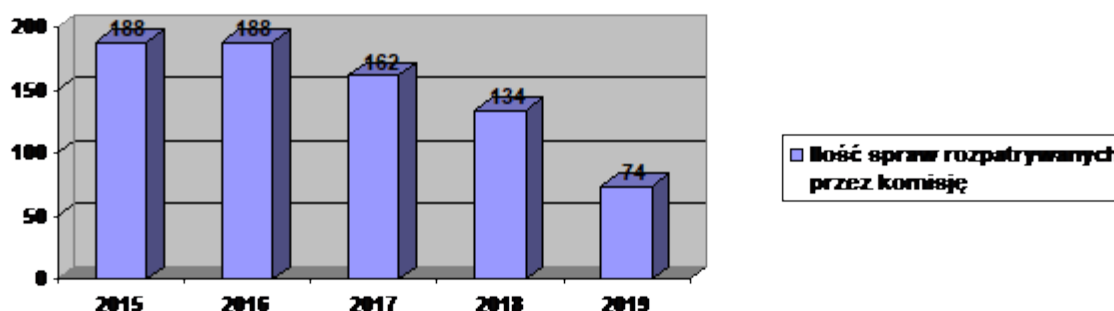
Wykres 2. Ilość rodzin niepełnych korzystających ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żorach w latach 2015 – 2019

Źródło: Sprawozdanie MPiPS za lata 2015 – 2019 (stan na 30.06.2019r.)

Analizując dane dotyczące powodów przyznawania świadczeń pomocy społecznej zauważa się, że jednym z obszarów, który ma tendencję wzrostową i wpływa na rozpad rodziny są niewątpliwie uzależnienia od: alkoholu, środków psychoaktywnych i dopalaczy. Kluczowym podmiotem zajmującym się tym problemem na terenie Miasta Żory jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ilość spraw rozpatrywanych przez komisję przedstawia poniższy wykres.

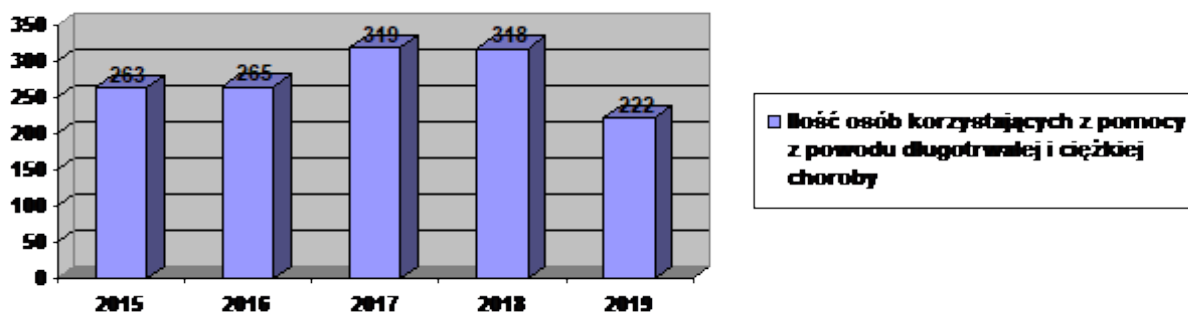
Wykres 3. Ilość spraw rozpatrywanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2015 – 2019

Źródło: Dane statystyczne Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Żory za lata 2015 – 2019 (stan na 30.06.2019 r.)

Kolejnym obszarem, na który warto zwrócić uwagę jest długotrwała lub ciężka choroba, która również ma tendencję wzrostową w zestawieniu do ilości osób korzystających z pomocy społecznej. Problem ten może mieć swoją przyczynę w starzejącym się społeczeństwie Miasta Żory. Poniższy wykres prezentuje tę tendencję.

Wykres 4. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żorach z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2015 - 2019

Źródło: Sprawozdanie MPiPS za lata 2015 – 2019 (stan na 30.06.2019 r.)

Niewątpliwie duże znaczenia dla funkcjonowania rodziny mają środki finansowe przekazywane w ramach świadczeń rodzinnych i dodatków do świadczeń rodzinnych, które niejednokrotnie stanowią jedyny dochód rodziny. Skalę wsparcia kierowanego przez Dział Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żorach do osób potrzebujących, prezentuje poniższa tabela. Należy zaznaczyć, iż świadczenie „Dobry start” – zgodnie z obowiązującymi przepisami - jest wypłacane od dnia 1 lipca.

Tabela 6. Liczba rodzin objętych pomocą Działu Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żorach w latach 2015 – 2019

liczba rodzin objętych pomocą	lata				
	2015	2016	2017	2018	2019
liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych	1911	1453	1307	1267	1088
liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego	294	354	343	298	273
liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego	0	4348	4543	4658	4345
liczba rodzin korzystających ze świadczenia „Dobry start”	0	0	0	5346	1
liczba rodzin korzystających z dodatków mieszkaniowych	1080	988	886	660	268
liczba rodzin korzystających z dodatków energetycznych	242	202	160	125	32
liczba rodzin korzystających ze świadczenia z ustawy „Za życiem”	0	0	12	6	6
liczba rodzin korzystających ze świadczenia rewalidacyjnego	0	0	0	13	19
liczba rodzin korzystających ze stypendium szkolnego	104	94	80	68	3

Źródło: Dane MOPS w Żorach z dnia 30.06.2019 r.

Jak wynika z danych przedstawionych w powyższej tabeli w latach 2015 – 2019 tendencję spadkową odnotowujemy w zakresie wydatków na zasiłki rodzinne, dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne. Można domniemywać, że jest to związane z wprowadzonymi w kraju programami socjalnymi, a co za tym idzie wzrostem majątności rodzin. Zauważa się, że ilość rodzin korzystających ze świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wychowawczego pozostaje na stałym poziomie.

Kolejnym problemem wymagającym uwagi przy analizie problemów społecznych jest potrzeba interwencji sądu w życie rodziny. Z danych pozyskanych z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Żorach wynika, że na dzień 30 czerwca 2019 r., 199 rodzin objętych było nadzorem kuratora rodzinnego, a 176 rodzin nadzorem kuratora karnego.

Analizując poniższe dane statystyczne na przestrzeni 2015 - 2019 wynika, że liczba rodzin objętych nadzorem kuratora rodzinnego oraz liczba osób objętych dozorem kuratora karnego pozostaje na stałym poziomie.

Tabela 7. Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora rodzinnego w latach 2015-2019

rok	stan na początek roku	wpłynęło	zakończono	stan na koniec roku

2015	272	121	105	297
2016	297	199	280	216
2017	216	164	168	212
2018	212	197	184	218
2019 (stan na 30.06.2019 r.)	218	46	65	199

Źródło: Dane statystyczne Zespołu Kuratorskiej Służby Sadowej, Sądu Rejonowego w Żorach za lata 2015 - 2019

Tabela 8. Liczba rodzin objętych dozorem kuratora karnego w latach 2015-2019

rok	stan na początek roku	wpłynęło	zakończono	stan na koniec roku
2015	484	252	244	592
2016	592	230	350	472
2017	472	157	289	340
2018	340	122	283	179
2019 (stan na 30.06.2019 r.)	179	56	59	176

Źródło: Dane statystyczne Zespołu Kuratorskiej Służby Sadowej, Sądu Rejonowego w Żorach za lata 2015-2019

W rodzinach borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi kolejnym wskaźnikiem jest liczba nieletnich objętych nadzorem kuratorskim. Jak wynika z danych Zespołu Kuratorskiej Służby Sadowej przy Sądzie Rejonowym w Żorach na dzień 30 czerwca w 2019 r., 72 nieletnich objętych było takim nadzorem. Stanowi to niewielką tendencję wzrostową, zarówno nowych nadzorów jak i ogólnej liczby osób objętych nadzorem, w stosunku do lat ubiegłych. Ważnym aspektem dla Miasta Żory w zakresie wsparcia rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi nieletnich osób jest fakt podpisania w 2019 roku aktu założycielskiego Kuratorskiego Ośrodka Pracy z Młodzieżą. Statutowe działania Kuratorski Ośrodek Pracy z Młodzieżą będzie realizował od 2020 roku w siedzibie Placówki Wsparcia Dziennego – Świetlicy dla Dzieci „Horyzont”.

Tabela 9. Liczba nieletnich objętych nadzorem kuratorskim w latach 2015 - 2019

rok	stan na początek roku	wpłynęło	zakończono	stan na koniec roku
2015	76	34	42	68
2016	80	36	49	67
2017	67	41	39	69
2018	69	40	37	72
2019	72	22	22	72

Źródło: Dane statystyczne Sądu Rejonowego w Żorach z dnia 30.06.2019 r.

Szeroki zakres problemów z jakim borykają się rodziny powoduje, iż często ich członkowie potrzebują specjalistycznej pomocy i porady. Stworzono im możliwość korzystania z takiej formy wsparcia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Żorach.

Tabela 10. Liczba osób objętych działaniami w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Żorach w latach 2015 - 2019

liczba osób objętych działaniami w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Żorach	2015	2016	2017	2018	2019 stan na 30.06.2019

liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego w tym: z prawnego i psychologicznego	461	492	730	739	402
liczba osób korzystających ze schronienia w Hostelu	40	40	51	42	30
liczba osób korzystających ze „Szkoły dla Rodziców”	0	0	0	0	0
liczba spraw związanych z problemami opiekuńczo - wychowawczymi	38	51	30	76	65

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Żorach z dnia 14.06.2019 r.

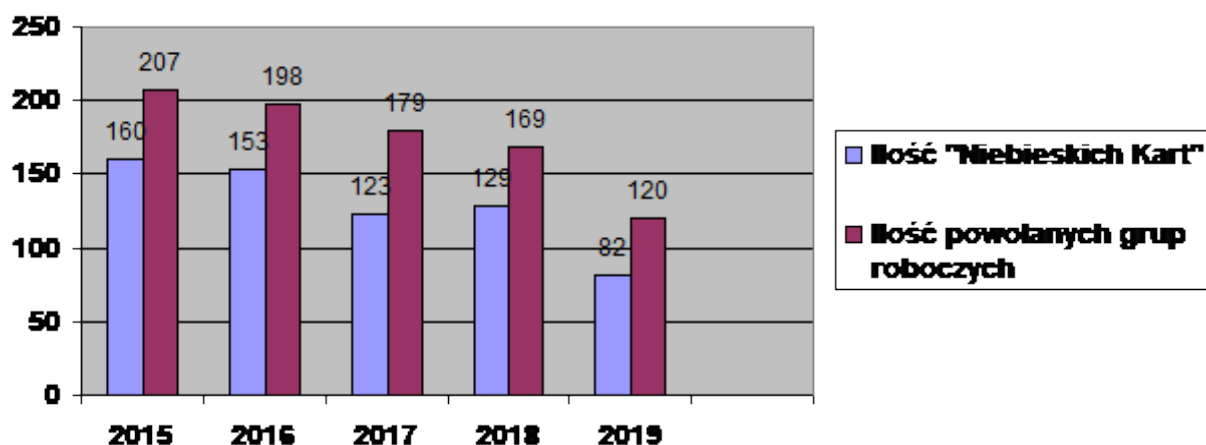
Z danych Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Żorach wynika, iż na przestrzeni lat 2015 – 2019 ilość osób korzystających z różnych form wsparcia, a tym samym zapotrzebowanie na różne jego formy, zmieniała się. Odnotowuje się wzrost w liczbie osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego i psychologicznego, liczbie spraw związanych z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, natomiast tendencję spadkową obserwuje się w ilości osób korzystających ze schronienia w Hostelu. Warto zaznaczyć, że z uwagi na potrzebę zwiększenia kompetencji rodzicielskich we wrześniu 2019 roku w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Żorach rozpoczęto I edycję „Szkoły dla Rodziców”, która przewidywała edukację dla 12 rodzin.

Jednym z problemów, których skutkiem jest degradacja rodziny jest przemoc. W celu jej przeciwdziałania, na mocy Zarządzenia Prezydenta Miasta Żory z dnia 23.03.2011 r., powołano Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w którego skład weszli przedstawiciele miejskich instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych, działających na rzecz dziecka i rodziny. Celem Zespołu jest wsparcie rodzin dotkniętych przemocą, a do jego zadań należy w szczególności:

- a) integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- b) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- c) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- d) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- e) rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- f) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Poniższy wykres przedstawia liczbę założonych „Niebieskich Kart”, a także powołanych grup roboczych. Z danych statystycznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żorach wynika, że w latach 2015 – 2019 ilość „Niebieskich Kart”, jak i powoływanych grup roboczych, ma niewielką tendencję spadkową.

Wykres 5. Liczba założonych „Niebieskich Kart” oraz powołanych grup roboczych w latach 2015 – 2019

Źródło: Dane statystyczne MOPS w Żorach (stan na 30.09.2019 r.)

W systemie pomocy dziecku i rodzinie dużą rolę pełnią działania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Poniższa tabela ilustruje ilość osób objętych pomocą oraz formy udzielonej pomocy.

Tabela 11. Osoby objęte działaniami Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej oraz formy udzielonej pomocy w latach 2015-2019

formy udzielonej pomocy	lata				
	2015	2016	2017	2018	2019
ilość diagnoz psychologicznych	721	627	722	791	436
ilość diagnoz pedagogicznych	462	504	464	622	303
ilość diagnoz logopedycznych	227	256	226	229	150
ilość wydanych orzeczeń kształcenia specjalnego	73	161	149	153	122
ilość wydanych orzeczeń - zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze	11	9	12	14	8
ilość wydanych orzeczeń - nauczanie indywidualne	63	78	68	51	30
ilość przeprowadzonych spotkań - terapia rodzinna	170	195	230	175	114
ilość spotkań - indywidualna terapia psychologiczna	183	182	160	124	104
ilość osób – „Szkoła dla Rodziców”	27	25	21	42	24
ilość edycji – „Szkoła dla Rodziców”	2	2	2	3	2
porady i konsultacje w ramach programu „Za życiem”	0	0	0	46	168
ilość osób objętych zajęciami w programie "Za życiem"	0	0	0	37	45

Źródło: Dane statystyczne Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Żorach z dnia 30.06.2019 r.

Jak wynika z powyższych danych statystycznych, na przełomie lat 2015 – 2019 obserwuje się nieznaczny wzrost ilości wszystkich form udzielonej pomocy przez Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną. Warto zaznaczyć, że od roku 2018 Poradnia realizuje nowe zadania wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Z danych statystycznych wynika, że cieszą się one coraz większym zainteresowaniem.

Poza szeregiem instytucji pomocowych takich jak: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rejonowy, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, działalność na rzecz dziecka i rodziny prowadzą placówki wsparcia dziennego, jakimi są świetlice. Na terenie Miasta Żory funkcjonują trzy świetlice mające status placówki wsparcia dziennego w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: Świetlica dla Dzieci „Horyzont” - działająca w strukturach Miejskiego

Ośrodka Pomocy Społecznej, Ochronka dla Dzieci Caritas - prowadzona na terenie Miasta przez Fundację Caritas oraz działająca od 2018 roku Świetlica „Wyspa” - prowadzona przez Miejski Ośrodek Kultury w Żorach w ramach projektu „Rajski zakątek: szansa na lepszy start!”, współfinansowanego w latach 2018 – 2019 ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Z zajęć ww. placówkach korzystają przede wszystkim dzieci pochodzące z rodzin dysfunkcyjnych. Poniższa tabela ilustruje ilość dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego działających na terenie Miasta Żory.

Tabela 12. Liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego latach 2015 – 2019

liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego	2015	2016	2017	2018	2019 stan na 30.09.2019r.
liczba dzieci uczęszczających do placówki wsparcia dziennego - Świetlica „Horyzont”	70	47	50	52	48
liczba dzieci uczęszczających do Ochronki Caritas	32	30	19	19	12
liczba dzieci uczęszczających do Świetlicy „Wyspa”	0	0	0	14	15

Źródło: Dane statystyczne MOPS Żory i Fundacji Caritas z dnia 30.09.2019 r.

Jak wynika z powyższych danych opieką placówek wsparcia dziennego na terenie Miasta Żory objętych jest rocznie około 70 do ponad 100 dzieci. Do Ochronki Caritas uczęszczają dzieci w wieku od 3 do 5 roku życia, podopiecznymi Świetlicy „Wyspa” są dzieci w wieku szkolnym, natomiast do Świetlicy dla Dzieci „Horyzont” uczęszczają dzieci i młodzież w wieku od 7 do 19 lat. Analizując dane przedstawione w tabeli nr 11. możemy zauważyć, że w przeciągu ostatnich czterech lat liczba dzieci w poszczególnych placówkach kształtuje się następująco: w Świetlicy dla Dzieci „Horyzont” utrzymuje się na stałym poziomie, obecnie uczęszcza do niej 48 dzieci, co stanowi 64% wszystkich dzieci objętych wsparciem na terenie Miasta Żory. Spada natomiast ilość dzieci objętych opieką przez Ochronkę Caritas - z 32 w roku 2015 do 12 w roku 2019. Z kolei Świetlica „Wyspa” obecnie obejmuje opieką 15 dzieci, co stanowi 20 % ogólnej liczby dzieci.

Oprócz placówek wsparcia dziennego, uregulowanych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na terenie Miasta Żory funkcjonują również świetlice lub kluby prowadzone przez stowarzyszenia, Miejski Ośrodek Kultury w Żorach oraz Spółdzielnię Mieszkaniową „Żory”.

Wszystkie zaprezentowane w niniejszym Programie dane statystyczne dowodzą, jak ważny jest dalszy rozwój i udoskonalanie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną je wychowującą, jeżeli ma ona trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji. Działania podejmowane w ramach tego systemu powinny zapewnić rodzinie taką pomoc, aby w jej efekcie wyeliminowane zostało zagrożenie zabrania dziecka z rodziny biologicznej lub zapewniony został szybki do niej powrót tych dzieci, które z uwagi na ich dobro musiały zostać umieszczone w różnych formach opieki zastępczej.

Jednym z takich istotnych działań dla Miasta Żory jest zatrudnianie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej asystentów rodziny, którzy mają pełnić odmienną funkcję od pracowników socjalnych. Ich zadaniem nie jest przyznawanie świadczeń pieniężnych, ale całościowe, kompleksowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych dysfunkcjami, niewydolnych wychowawczo. Asystent rodziny pełni rolę pomocnika, mediatora i doradcy, wspiera i aktywizuje rodzinę, podejmuje działania zmierzające do zmiany wzajemnych stosunków w rodzinie, do budowania pozytywnej motywacji do zmiany, a także poczucia własnej sprawczości, czy też możliwości wpływu na swoje życie. Towarzyszy rodzinie w poszukiwaniu rozwiązań wyjścia z trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny pochodzenia i rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych. Elastyczny, zadaniowy czas pracy asystentów rodziny dostosowany jest do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb. Efektem prawidłowo prowadzonej przez asystenta pracy z rodziną, powinno być pozostanie dziecka w rodzinie lub jego powrót do rodziców i przywrócenie rodzinie umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

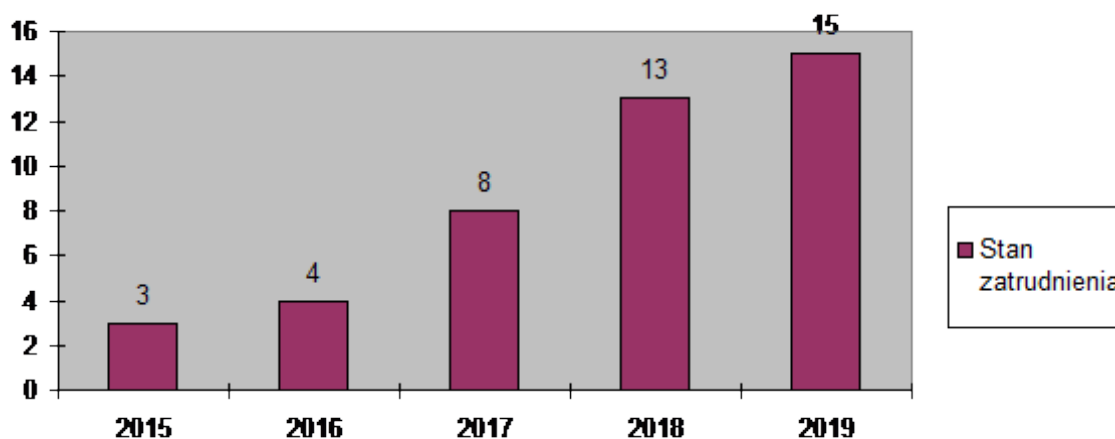
Asystent rodziny realizuje ustawowe działania, które ukierunkowane są nie tylko na poradnictwo specjalistyczne, lecz również na wsparcie interdyscyplinarne, współpracę z pracownikami socjalnymi, koordynatorami pieczy zastępczej, placówkami oświatowymi, placówką wsparcia dziennego i innymi służbami z terenu Miasta Żory. W ramach pracy asystentów rodziny odbywają się cykliczne spotkania zespołów multiprofesjonalnych, w których udział biorą przedstawiciele służb i placówek bezpośrednio

zaangażowanych w pomoc rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze, m.in. przedstawiciele placówek oświatowych (pedagog, wychowawca klasy, do której uczęszcza dziecko rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi), kuratorzy sądowi z Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego, dzielnicowi Komendy Miejskiej Policji, pracownicy placówki wsparcia dziennego, psycholog Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracownicy socjalni, a także rodzice biologiczni objęci wsparciem asystenta. Celem zespołu multiprofesjonalnego jest omówienie aktualnej sytuacji rodziny i wypracowanie wspólnych kierunków działań służb zaangażowanych w pracę z rodziną. Posiedzenia Zespołów do spraw kompleksowej pomocy rodzinie organizowane są cyklicznie do czasu zakończenia współpracy asystenta z rodziną, co wiąże się jednoznacznie ze zrealizowaniem planu pracy i przywróceniem bezpiecznej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej w rodzinie.

Aby praca asystenta przyniosła zakładane efekty, pracuje on z określoną liczbą rodzin, którą ustawodawca określił jako maksymalnie 15 rodzin. Z doświadczenia asystentury na terenie naszego Miasta wynika jednak, iż ze względu na utrzymanie odpowiedniego poziomu pracy, liczba ta powinna kształtować się pomiędzy 8 a 10 rodzin przypadających na jednego asystenta. Dość istotnym elementem z punktu omawianych zagadnień jest to, że koszty ekonomiczne i społeczne utrzymania dzieci w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej znacznie przewyższają koszty zatrudniania asystentów rodziny.

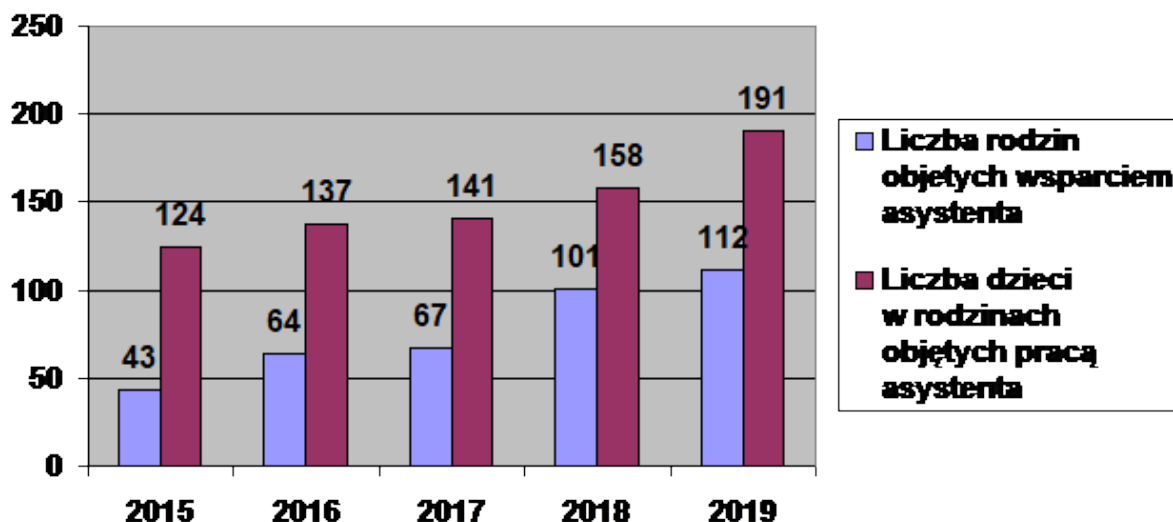
Ilość rodzin objętych wsparciem w postaci asystenta rodziny uzależniona jest od ilości zatrudnionych asystentów. Ilość zatrudnionych asystentów w poszczególnych latach przedstawia wykres nr 6.

Wykres 6. Stan zatrudnienia asystentów rodziny w latach 2015 – 2019

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żorach przedstawionych w powyższym wykresie wynika, że w roku 2015 zatrudnionych było tylko 3 asystentów, co miało przełożenie na niewielką ilość rodzin objętych tą formą wsparcia. W latach kolejnych sukcesywnie wzrastała ilość zatrudnionych asystentów osiągając w 2019 roku ilość 15 asystentów na łącznie 12,5 etatu (stan na dzień 30.09.2019 r.), z czego 5 osób (4 etaty) w latach 2018 – 2019 zostało zatrudnionych w ramach realizacji projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Intensywny rozwój asystentury rodziny w Mieście Żory spowodowany był między innymi wzrostem potrzeb klientów ośrodka oraz ilością postanowień sądu o zobowiązaniu do współpracy z asystentem rodziny. Przykładowo w roku 2019 postanowieniem sądu zobowiązano do współpracy z asystentem 35 rodzin, co stanowi 31% ogółu rodzin objętych tą formą wsparcia (stan na 30.06.2019 r.)

Wykres nr 7. Liczba rodzin i dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny latach 2015 - 2019

Źródło: Dane statystyczne MOPS Żory (stan na 30.06.2019 r.)

Jak wynika z powyższych danych statystycznych na przestrzeni lat 2015 – 2019 znacznie wzrosła ilość zatrudnionych asystentów rodziny. Zwiększył się również komfort pracy asystentów, czego przykładem jest ilość rodzin przypadających na jednego asystenta. W roku 2015, kiedy zatrudnionych było tylko 3 asystentów, ilość ta wynosiła 14 rodzin na jednego asystenta, zaś w roku 2019, przy zatrudnieniu 15 asystentów, średnia ilość wynosi 8 rodzin na jednego asystenta. Mniejsza ilość rodzin przypadających na jednego asystenta niewątpliwie wpływa na zwiększenie efektywności pracy. Ponadto zmniejszenie ilości rodzin spowodowane jest zróżnicowaniem i złożonością problemów z jakimi zmagają się asystenci w rodzinach.

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. poszerzyła zakres odbiorców usług asystenta rodziny, poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin. Celem oddziaływań asystenta rodziny w ramach realizacji ww. programu jest lepsze funkcjonowanie kobiet w ciąży, w szczególności ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem, poprzez koordynację poradnictwa w zakresie pielęgnacji, opieki i wychowania dziecka z niepełnosprawnością. Wsparcie obejmuje również kwestie prawne czy pomoc psychologiczną, rehabilitację społeczną i zawodową oraz świadczenia opieki zdrowotnej. Ponadto asystent prowadzi działania koordynujące wobec rodziny oczekującej dziecka, które może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu. Jak wynika z danych statystycznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żorach od roku 2017 do chwili obecnej nie odnotowano przypadku potrzeby korzystania ze wsparcia asystenta rodziny na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Jednakże każda osoba korzystająca ze świadczeń pieniężnych na podstawie niniejszej ustawy informowana jest o możliwości skorzystania również z pomocy w formie asystenta rodziny.

Ważnym aspektem w życiu rodziny jest niepełnosprawność ich dziecka. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żorach stara się wspierać rodziny wychowujące dzieci niepełnosprawne, poprzez świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych. Jak wskazują dane statystyczne ośrodka, wsparciem takim od 2015 roku do 30.09.2019 r. objętych było kolejno: w 2015 r. – 1 dziecko, w 2016 r. – 1 dziecko, w 2017 r. – 3 dzieci, w 2018 r. – 3 dzieci oraz w 2019 r. - 6 dzieci.

III. ZASOBY INSTYTUCJONALNE MIASTA

Sieć instytucji i organizacji, które mogą być realizatorami lub współpartnerami w realizacji Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 przedstawia się następująco:

Tabela 13. Sieć instytucji i organizacji będących realizatorami i współpartnerami programu

Nazwa instytucji	INSTYTUCJE RZĄDOWE I SAMORZĄDOWE <i>Formy działań</i>
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	<ol style="list-style-type: none"> 1.Praca socjalna na rzecz rodzin niewydolnych wychowawczo, 2.Systemowe wsparcie rodziny lub osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, po przez udzielanie pomocy materialnej i rzeczowej, 3.Objęcie dożywianiem wszystkich wymagających tego dzieci, 4.Interwencje w środowiskach zagrożonych przemocą fizyczną i psychiczną, 5.Monitorowanie rodzin i osób dotkniętych przemocą, 6.Działanie Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, 7.Interdyscyplinarne podejście do organizowania wielozakresowej pomocy dla dzieci i ich rodzin, 8.Objęcie wsparciem asystenta rodziny, 9.Prowadzenie poradnictwa prawnego i rodzinnego.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żorach Świetlica dla Dzieci „Horyzont”	<ol style="list-style-type: none"> 1.Prowadzenie autorskiego programu wychowawczego „Wygrać siebie”, wspierającego rozwój osobisty dzieci i młodzieży, 2.Prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych, 3.Pomoc w odrabianiu lekcji i prowadzenie zajęć reedukacyjnych, 4.Monitorowanie sytuacji szkolnej wychowanków i zapobieganie trudnościom szkolnym, 5.Prowadzenie terapii pedagogicznej, 6.Prowadzenie programów profilaktyki uzależnień, 7.Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu, 8.Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne w ramach konsultacji indywidualnych, celem wsparcia procesu wychowawczego w rodzinie, 9.Zapewnienie posiłku, 10.Organizacja czasu wolnego, 11.Organizacja zajęć w okresie wakacji, ferii i dni wolnych od zajęć szkolnych w formie zajęć rekreacyjnych, kulturalno-rozrywkowych oraz wycieczek krajoznawczych i turystycznych, 12.W placówce funkcjonuje 16 Drużyna Harcerska „Wataha” im. żołnierzy Wyklętych oraz Klub Turystyki Górskiej PTTK, w ramach których wychowankowie mogą rozwijać swoje zainteresowania.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żorach Ośrodek Interwencji Kryzysowej	<ol style="list-style-type: none"> 1.Prowadzenie terapii indywidualnych i rodzinnych dla dzieci oraz dorosłych, 2.Systemowa praca z całą rodziną, 3.Prowadzenie warsztatów edukacyjnych dla rodziców pt. „Szkoła dla Rodziców”, 4.Prowadzenie hostelu dla osób znajdujących się w kryzysie, 5.Prowadzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy, 6.Prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żorach Dział Świadczeń Rodzinnych	<p>Pomoc rodzinie oraz osobom poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Przyznawanie i wypłacanie zasiłków rodzinnych, 2.Przyznawanie i wypłacanie dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu: <ol style="list-style-type: none"> a) urodzenia dziecka,

	<ul style="list-style-type: none"> b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, c) samotnego wychowywania dziecka, d) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, e) rozpoczęcia roku szkolnego, f) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, g) wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej, <p>3.Przyznawanie i wypłacanie zasiłków pielęgnacyjnych, 4.Przyznawanie i wypłacanie świadczeń pielęgnacyjnych, 5.Przyznawanie i wypłacanie specjalnych zasiłków opiekuńczych, 6.Przyznawanie i wypłacanie zasiłków dla opiekuna, 7.Przyznawanie i wypłacanie jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka finansowanych z budżetu państwa, 8.Przyznawanie i wypłacanie jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka finansowanych z budżetu gminy, 9.Przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzicielskich, 10.Przyznawanie i wypłacanie świadczeń rewalidacyjnych, 11.Przyznawanie i wypłacanie jednorazowych świadczeń wynikających z ustawy „Za życiem”, 12.Przyznawanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, 13.Przyznawanie stypendiów szkolnych, 14.Przyznawanie zasiłków szkolnych, 15.Przyznawanie i wypłacanie świadczenia wychowawczego, 16.Przyznawanie i wypłacanie świadczenia „Dobry start”, 17.Przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych, 18.Przyznawanie i wypłacanie dodatków energetycznych.</p>
Zespoły Szkolno-Przedszkolne Szkoły Podstawowe Szkoły Średnie	<p>1.Realizowanie programów profilaktycznych i wychowawczych koordynowanych przez wysoko wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną, 2.Organizowanie wielu przedsięwzięć i działań tj. cykle lekcji wychowawczych, szkoleń dla uczniów, rodziców i nauczycieli a także profilaktycznych przedstawień teatralnych mających na celu ograniczenie zjawisk patologicznych, 3.Organizowanie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, zajęć pozalekcyjnych oraz kół zainteresowań, 4.Systematyczne spotkania pedagogów w ramach szkoleń i warsztatów z osobami zajmującymi się problemami społecznymi tj. przemoc, przestępczość, alkoholizm, dopalacze itp., 5.Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez działanie świetlic szkolnych, 6.Organizowanie konsultacji indywidualnych dla dzieci i rodziców.</p>
Żłobki i Kluby dziecięce	1.Organizowanie opieki dla dzieci do lat 3.
Komenda Miejska Policji	<p>1.Interwencja u klienta, 2.Realizowanie programu wychowawczego związanego z bezpieczeństwem dziecka w domu, na drodze i w szkole oraz programu dotyczącego niedostosowania społecznego młodzieży,</p>
Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	<p>1.Interwencja u klienta, 2.Nadzór nad nieletnimi i rodziną, 3.Systemowa praca z rodziną objętą nadzorem kuratora, 4.Konsultacje indywidualne dla dzieci i rodziców.</p>

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	<ol style="list-style-type: none"> 1.Poradnictwo indywidualne dla dzieci oraz rodziców, 2.Terapia pedagogiczna, 3.Terapia logopedyczna, 4.Poradnictwo zawodowe, 5.Prowadzenie zajęć specjalistycznych mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych, 6.Diagnozowanie poprzez orzecznictwo i opiniowanie w zakresie rozwoju psychospołecznego dziecka, 7.Warsztaty edukacyjne dla rodziców pt. „Szkoła dla rodziców”, 8.Prowadzenie Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego.
Urząd Miasta w tym Wydział Polityki Społecznej	<ol style="list-style-type: none"> 1.Realizacja programu dla rodzin wielodzietnych oraz rodzin zastępczych pn. „Duża rodzina”, 2.Realizacja programów profilaktycznych i zdrowotnych (w tym porady, badania, szczepienia profilaktyczne oraz profilaktyka i leczenie uzależnień), 3.Bezpłatna Komunikacja Miejska.
	INNE PODMIOTY REALIZUJĄCE WSPARCIE DLA DZIECI I RODZIN
<p style="text-align: center;">Ośrodek Medyczno-Terapeutyczny "SYRIUSZ":</p> <p>Poradnia Zdrowia Psychicznego dla dzieci, Oddział Dzienny Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży, Zespół Leczenia Środowiskowego (domowego)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Diagnoza i leczenie psychiatryczne dzieci, 2.Diagnoza psychologiczna, 3.Psychoterapia indywidualna i grupowa, 4.Pomoc psychologiczna, 5.Terapia stymulująca rozwój dziecka, 6.Warsztaty dla rodziców/opiekunów, psychoedukacja, 7.Terapia grupowa i indywidualna przez zabawę, 8.Kinezyterapia, 9.Terapia Weroniki Sherborne, 10.Terapia zajęciowa, 11.Dogoterapia, 12.Zajęcia relaksacyjne, 13.Muzykoterapia, 14.EEG Biofeedback, 15.Prowadzenie Szkoły i Przedszkola dla dzieci z autyzmem.
SENSUS Centrum Wspierania Rozwoju	<ol style="list-style-type: none"> 1.Diagnoza i terapia Integracji Sensorycznej, 2.EEG Biofeedback, 3.Terapia Ręki, 4.Terapia psychologiczna i psychoterapia, 5.Terapia logopedyczna, 6.Terapia Czaszkowo-Krzyżowa, 7.Terapie grupowe (trening umiejętności społecznych, zajęcia dla dzieci z problemami emocjonalnymi, grupy wsparcia dla rodziców, grupy ogólnorozwojowe), 8.Trening słuchowy Johansena, 9.Neuroflow.
	STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE POZARZĄDOWE
Żorskie Centrum Organizacji Pozarządowych	<ol style="list-style-type: none"> 1.Wspomaganie organizacji pozarządowych działających na rzecz dziecka i rodziny poprzez szkolenia, 2.Bezpłatne udostępnienie pomieszczeń i bazy technicznej, 3.Pozyskiwanie wolontariuszy, 4.Poradnictwo psychologiczne i prawne (w ramach realizowanych projektów), 5.Doradztwo zawodowe (w ramach realizowanych projektów),

	<p>6.Prowadzenie Centrum Integracji Społecznej (warsztaty, zatrudnienie, posiłek regeneracyjny, pomoc w reintegracji społecznej i zawodowej),</p> <p>7.Prowadzenie punktu pomocy pokrzywdzonym i ich rodzinom,</p> <p>8.Prowadzenie inicjatyw społecznych,</p> <p>9.Prowadzenie bezpłatnych zajęć ogólnorozwojowych.</p>
Fundacja Caritas Katowice Ochronka dla Dzieci	<p>1.Działalność charytatywna na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, o niskim statusie materialnym,</p> <p>2.Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie placówki wsparcia dziennego – Ochronki Caritas,</p> <p>3.Prowadzenie zajęć edukacyjno wychowawczych dla dzieci uczęszczających do Ochronki Caritas,</p> <p>4.Prowadzenie żłobka.</p>
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom	<p>1. Wsparcie finansowe i rzeczowe dzieci z najuboższych rodzin,</p> <p>2.Wsparcie finansowe i rzeczowe dzieci chorych,</p> <p>3.Wsparcie finansowe i rzeczowe instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.</p>
<p>Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Żorach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Wczesnej Interwencji - OWI - Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy - OREW - Warsztat Terapii Zajęciowej - WTZ - Świetlica Rehabilitacyjno-Rewalidacyjna - ŚRR - Mieszkanie Chronione - MCH 	<p>1.<u>Ośrodek Wczesnej Interwencji</u> - Wielospecjalistyczna i kompleksowa rehabilitacja dzieci w wieku od 0 do 7 r.ż. zagrożonych nieprawidłowym rozwojem psychoruchowym oraz z już zdiagnozowanym nieprawidłowym rozwojem psychoruchowym, obejmująca opiekę lekarza neurologa, wsparcie psychologiczne, neurologopedyczne, fizjoterapeutyczne oraz terapię zajęciową.</p> <p>- Wsparcie rodziców ww. dzieci poprzez edukację, instruktaż, szkolenia prowadzone przez pracowników OWI.</p> <p>2.<u>Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy</u> - Udzielanie dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym z niepełnosprawnością intelektualną ze sprzężeniami w wieku od 3 do 25 r.ż. kompleksowej, wielodyscyplinarnej pomocy rehabilitacyjno-edukacyjnej, świadczonej w odpowiednich warunkach i z opieką dostosowaną do stanu psychofizycznego i wieku.</p> <p>- Działania na rzecz poprawy rozwoju psychoruchowego i społecznego, poprawy ogólnego stanu zdrowia i sprawności fizycznej, kształtowania i rozwijania umiejętności funkcjonowania w życiu codziennym, rozwijania zainteresowania ludźmi i otaczającym światem, rozwijania i pogłębiania więzi społecznych oraz form komunikowania się, a także poznawania rzeczy, zjawisk, rozwój myślenia, rozwijania umiejętności współzycia w grupie.</p> <p>- Prowadzenie indywidualnych konsultacji dla rodzin wychowanków OREW prowadzonych przez psychologów, logopedów, fizjoterapeutów w celu prowadzenia terapii zintegrowanej.</p> <p>- Organizowanie szkoleń dla rodziców/opiekunów wychowanków OREW z przedstawicielami firm medycznych</p>

	<p>w zakresie zaopatrzenia ortopedycznego, w celu poprawy jakości życia wychowanków OREW.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie imprez kulturalnych, okolicznościowych oraz integracyjnych zarówno dla wychowanków OREW jak i ich rodzin, w celu zapewnienia wszechstronnego rozwoju wychowanków. <p><u>3. Warsztat Terapii Zajęciowej</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Działalność na rzecz rehabilitacji społecznej i zawodowej uczestników Warsztatu tj. osób z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w wieku powyżej 16 r.ż., której celem jest możliwie najlepsze przygotowanie ich do samodzielnego życia, wykonywania prostych prac zarobkowych dostosowanych do możliwości i umiejętności poszczególnych osób, aktywnego i pełnego funkcjonowania w społeczeństwie i w środowisku lokalnym. - Organizowanie indywidualnych spotkań kadry WTZ tj. terapeutów zajęciowych, psychologa, rehabilitantów z członkami rodzin uczestników Warsztatu, w celu omawiania ich bieżących problemów, zachowań i sytuacji życiowej. - Organizowanie licznych wyjazdów, imprez społecznych, integracyjnych i kulturalnych dla uczestników WTZ oraz ich rodzin w celu pogłębienia i kontynuowania terapii prowadzonej na Warsztacie. <p><u>4. Świetlica Rehabilitacyjno-Rewalidacyjna</u></p> <p>ŚRR jest autorskim projektem opracowanym, wdrożonym oraz prowadzonym od 2013r. przez PSONI Koło w Żorach.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udzielanie wsparcia osobom z głęboką niepełnosprawnością intelektualną ze sprzężeniami po 25 r.ż., które ukończyły OREW, a które ze względu na aktualnie obowiązujące przepisy oświatowe nie mogą kontynuować zajęć terapeutyczno-rehabilitacyjnych. Wsparcie obejmuje działania edukacyjne, rehabilitacyjne, relaksacyjne, muzykoterapeutyczne oraz dogoterapeutyczne. <p><u>5. Mieszkanie Chronione</u></p> <p>W 2019r. zostało uruchomione Mieszkanie Chronione, z inicjatywy i wg pomysłu PSONI Koło w Żorach.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie Mieszkania Chronionego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. - Udzielanie wsparcia osobom z niepełnosprawnością intelektualną w czynnościach samoobsługowych takich jak ubieranie się, dbałość o higienę osobistą, pomoc w przemieszczaniu się, w przygotowywaniu posiłków, pomoc w pracach domowych, w gospodarowaniu budżetem, w zagospodarowaniu czasu wolnego, w rozwiązywaniu problemów osobistych, załatwianiu spraw urzędowych itp. - Współpraca z rodziną i opiekunami we wszelkich sprawach dotyczących mieszkańców
Stowarzyszenie	1. Pomoc rzeczowa dla rodzin i osób będących w trudnej

ECCE HOMO	sytuacji życiowej.
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Po Prostu Partner”	<ol style="list-style-type: none"> 1.Konsultacje indywidualne dla dzieci i rodziców, 2.Prowadzenie świetlicy dla dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo, 3.W ramach prowadzenia świetlic dla dzieci realizowanie programów w zakresie profilaktyki uzależnień i zapobieganiu niedostosowaniu społecznemu, 4.Wsparcie finansowe i rzeczowe dzieci z najuboższych rodzin, 5.Terapia pedagogiczna, 6.Zajęcia relaksacyjne, 7.Zajęcia plastyczne, muzyczne i sportowe, 8.Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci uczęszczających do świetlic, 9.Wspieranie rodzin wychowanków uczęszczających do świetlicy w procesie wychowawczym, 10.Monitorowanie sytuacji szkolnej wychowanków, zapobieganie ich niepowodzeniom w nauce.
Stowarzyszenie Inicjatyw Harcerskich „Dębina”	<ol style="list-style-type: none"> 1.Prowadzenie i realizowanie programów z zakresu profilaktyki alternatyw, 2.Wspieranie pracy drużyn harcerskich, w tym drużyny działającej przy Świetlicy dla Dzieci „Horyzont” MOPS w Żorach, 3.Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci ze środowisk dysfunkcyjnych, 4.Prowadzenie działalności edukacyjnej i kształceniowej wśród młodzieży i osób dorosłych, w tym kształcenie wolontariuszy, 5.Wspieranie wolontariatu oraz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej, 6.Zapobieganie wykluczeniu społecznemu dzieci, młodzieży i osób starszych.

Powyższe informacje uzyskano na podstawie zapytań skierowanych do instytucji i stowarzyszeń działających na rzecz dziecka i rodziny w Mieście Żory.

IV. ANALIZA SWOT

Do określenia celów programu dokonano analizy SWOT w obszarze wsparcia rodziny, wskazując mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia, tj. czynniki wewnętrzne i zewnętrzne mające wpływ na funkcjonowanie rodzin w Mieście Żory.

Tabela 14. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1.Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny; 2.Podejmowanie działań zapobiegających umieszczeniom dzieci poza rodziną naturalną; 3.Współpraca instytucji działających na rzecz rodziny; 4.Zatrudnianie asystentów rodzin pozwalające na efektywne budowanie mechanizmów współpracy z rodziną i dzieckiem w środowisku naturalnym; 5.Zatrudnianie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej; 6.Dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych świadczonych dla rodzin; 7.Rozbudowa mieszkalnictwa chronionego; 8.Rozbudowa mieszkalnictwa socjalnego; 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Niewystarczająca liczba ofert wsparcia ze strony organizacji pozarządowych w obszarze wspierania rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi; 2.Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców; 3.Brak pozytywnych wzorców osobowych rodzinach dysfunkcyjnych; 4.Brak specjalistów psychiatrii dziecięcej.

9.Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie; 10.Udzielanie rodzinom wsparcia w ramach działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej.	
SZANSE	ZAGROŻENIA
1.Udzielanie rodzinom konsultacji i specjalistycznego poradnictwa (pomoc prawna i psychologiczna); 2.Wzrost świadomości dotyczącej korzyści z podjęcia przez rodziny współpracy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych; 3.Kontynuowanie usług świadczonych przez asystentów rodzin (pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych); 4.Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę; 5.Kontynuowanie usług świadczonych przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.	1.Osłabienie więzi rodzinnych; 2.Wzrost kosztów utrzymania rodziny; 3.Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców; 4.Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej, zjawisko „dziedziczenia biedy”; 5.Długotrwały i trudno mierzalny proces przywracania rodzinie zdolności prawidłowego funkcjonowania; 6.Brak chęci współpracy i zaangażowania ze strony rodzin niewydolnych opiekuńczo i wychowawczo; 7.Brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne.

V. CEL PROGRAMU

Głównym celem niniejszego Programu jest kontynuacja budowy lokalnego systemu wspierania rodzin, mających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz przywrócenie im zdolności do wypełnienia tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie jej pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach Programu zadania będą koncentrować się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczych. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej powinno być ostatecznością, po wykorzystaniu przez Miasto wszystkich możliwych form wsparcia rodziny naturalnej.

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE

Konsekwencją problemów, z jakimi borykają się mieszkańcy naszego Miasta (tj. bezrobocie, ubóstwo) jest zjawisko patologii społecznej, wyuczona bezradność i niskie kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, które bez pomocy z zewnątrz często nie zostaną samodzielnie przez rodzinę rozwiązane. Analiza danych oraz dotychczasowe doświadczenia wskazują w pierwszej kolejności na ogromną potrzebę wsparcia rodzin naturalnych już na etapie, gdy problemy się rozpoczynają. Należy opracować taki system, aby nie dopuścić do sytuacji, kiedy dziecko musi opuszczać własną naturalną rodzinę. Jest to duży obszar skorelowanych działań, zarówno profilaktycznych jak i zmniejszających skutki patologii, skierowanych do rodzin lub osób wymagających pomocy materialnej, specjalistycznej i socjalnej.

Zadania podjęte do realizacji w ramach Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2020 są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
 - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
 - Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Żory na lata 2014-2020.

Poniższa tabela przedstawia zadania oraz cele szczegółowe niniejszego Programu.

Tabela 15. Cele szczegółowe i zadania programu

Cele szczegółowe	Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy
1. Działania profilaktyczne w środowiskach ryzyka oraz rozwój edukacji rodzin i podnoszenie kompetencji rodzicielskich.	1.1. Rozwijanie stałego monitoringu rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych.	·Liczba rodzin zagrożonych kryzysem poddanych monitoringowi pracowników socjalnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żorach
	1.2. Podejmowanie działań profilaktycznych wobec rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny.	·Liczba porad udzielonych rodzinom ·Liczba środowisk objętych pracą socjalną	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żorach
	1.3. Organizacja różnorodnych form wsparcia mających na celu wzrost społecznej świadomości znaczenia rodziny, jej prawidłowego funkcjonowania, przygotowania do pełnienia ról w rodzinie, itp. (np. szkoła dla rodziców, trening umiejętności wychowawczych).	·Liczba i rodzaj zorganizowanych form wsparcia ·Liczba osób objętych formami wsparcia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Żorach Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żorach Inne podmioty prowadzące wsparcie dla dziecka i rodziny
2. Rozszerzenie dostępu do poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i innych specjalistycznych form wspierania rodzin (terapeutycznych, mediacyjnych, prawnych, itp.), zwłaszcza dla rodzin, które znalazły się w szczególnej sytuacji.	2.1. Poszerzenie oferty wsparcia i poradnictwa oraz pomocy psychologicznej.	·Liczba działających miejsc wsparcia i poradnictwa oraz pomocy psychologicznej ·Liczba udzielonych porad ·Liczba osób objętych poradnictwem	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Żorach Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żorach Inne podmioty prowadzące wsparcie dla dziecka i rodziny
	2.2. Rozwój wybranych form pracy z rodziną, w tym pracy terapeutycznej.	·Liczba i rodzaj przeprowadzonych programów terapeutycznych ·Liczba osób objętych programami	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Żorach Miejski Ośrodek Pomocy

			<p>Społecznej – Świetlica dla Dzieci „Horyzont” w Żorach</p> <p>Inne podmioty prowadzące wsparcie dla dziecka i rodziny</p>
	2.3. Promowanie i upowszechnianie usług poradnictwa.	·Liczba przeprowadzonych kampanii promocyjnych	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Żorach</p> <p>Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Żorach</p>
3. Zapewnienie rodzinom z dziećmi dostępu do usług opiekuńczych i specjalistycznych.	3.1. Rozwijanie wsparcia rodziny w opiece nad dziećmi w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych.	<ul style="list-style-type: none"> ·Liczba godzin usług opiekuńczych dla dzieci ·Liczba godzin usług specjalistycznych dla dzieci ·Liczba dzieci objętych wsparciem w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych 	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żorach
4. Rozwój asystentury rodzinnej oraz promowanie idei rodziny wspierającej.	4.1. Promowanie asystentury rodzinnej oraz tworzenie rodzin wspierających.	<ul style="list-style-type: none"> ·Liczba zatrudnionych asystentów rodziny ·Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny ·Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny ·Liczba rodzin wspierających ·Liczba rodzin objętych pomocą rodziny wspierającej ·Liczba dzieci w rodzinach objętych pomocą rodziny wspierającej 	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żorach
	4.2. Współpraca służb społecznych na rzecz reintegracji rodziny, w tym w szczególności pracy z rodziną biologiczną, której dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej.	<ul style="list-style-type: none"> ·Liczba przeprowadzonych zespołów multiprofesjonalnych ·Liczba rodzin poddanych wsparciu zespołu multiprofesjonalnego 	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żorach</p> <p>Inne podmioty prowadzące wsparcie dla dziecka i rodziny</p>
5. Wzmacnianie integracji i skoordynowanie działań służb na rzecz rodziny.	5.1. Promowanie rodziny, jej pozytywnego modelu oraz budowanie klimatu sprzyjającego zakładaniu i utrzymaniu pełnej rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> ·Liczba asystentów rodziny współpracujących z rodziną biologiczną, z której dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej ·Liczba dzieci, które powróciły z rodziny zastępczej do rodziny biologicznej ·Liczba posiedzeń zespołów multiprofesjonalnych 	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żorach</p> <p>Urząd Miasta w Żorach</p> <p>Inne podmioty prowadzące wsparcie dla dziecka</p>

		dotyczących problemów rodzinnych	i rodziny
	5.2. Rozwijanie i upowszechnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz wolontariuszami w zakresie pracy z rodziną.	·Liczba podmiotów zajmujących się wsparciem dziecka i rodziny ·Liczba działań realizowanych indywidualnie lub w partnerstwie	Urząd Miasta w Żorach Centrum Organizacji Pozarządowych w Żorach
	5.3. Wzmacnianie lokalnych systemów wsparcia dziennego – wsparcie tworzenia oraz wzmacnianie wyspecjalizowanych placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (świećlic, klubów, ognisk wychowawczych itp.).	·Liczba placówek wsparcia dziennego ·Liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Świećlica dla Dzieci „Horyzont” w Żorach Inne podmioty prowadzące Inne podmioty prowadzące wsparcie dla dziecka i rodziny
6. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny.	6.1. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia.	·Liczba i rodzaj udzielonych świadczeń ·Kwota udzielonych świadczeń	
	6.2. Zapewnienie dożywiania w formie jednego gorącego posiłku dzieciom, które tego wymagają.	·Liczba wydanych posiłków ·Liczba dzieci objętych dożywianiem	

Tabela 16. Cele szczegółowe wraz z zamierzonymi efektami działań

Cel szczegółowy	Zamierzone efekty:
1.Działania profilaktyczne w środowiskach ryzyka oraz rozwój edukacji rodzin i podnoszenie kompetencji rodzicielskich.	1.Zmniejszenie ilości rodzin dysfunkcyjnych; 2.Zwiększenie świadomości rodzin w zakresie prawidłowego funkcjonowania.
2.Rozszerzenie dostępu do poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i innych specjalistycznych form wspierania rodzin (terapeutycznych, mediacyjnych, prawnych, itp.), zwłaszcza dla rodzin, które znalazły się w szczególnej sytuacji.	1.Zwiększenie wiedzy rodzin dysfunkcyjnych o instytucjach, organizacjach i służbach zajmujących się wsparciem dziecka i rodziny; 2.Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego i innych form wsparcia rodziny; 3.Zwiększenie zaradności życiowej i nabycie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych dla rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej; 4.Zwiększenie motywacji rodzin przeżywających trudności do zmiany własnej sytuacji.
3.Zapewnienie rodzinom z dziećmi dostępu do usług opiekuńczych i specjalistycznych.	1.Zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych i specjalistycznych.
2.Rozwój asystentury rodzinnej oraz promowanie idei rodziny wspierającej.	1.Zmniejszenie ilości dzieci umieszczanych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej; 2.Zwiększenie ilości zatrudnionych asystentów rodziny 3.Pozyskanie rodzin wspierających.
3.Wzmacnianie integracji i skoordynowanie działań służb na rzecz rodziny.	1.Zwiększenie wiedzy i umiejętności pracowników różnych instytucji i służb uczestniczących w realizacji programu; 2.Poprawa współpracy pomiędzy instytucjami i służbami realizującymi program; 3.Zwiększenie efektywności wykorzystania istniejącego systemu wsparcia rodziny i dziecka na terenie Miasta Żory.
4.Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny.	1.Zwiększenie standardu życia rodziny.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022 odbywać się będzie w ramach środków z budżetu Miasta Żory oraz środków pozyskiwanych z innych źródeł.

VIII. SPOSÓB MONITOROWANIA PROGRAMU

Monitorowanie Programu odbywać się będzie na podstawie corocznej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz bieżącej analizy z realizacji poszczególnych projektów, ze szczególnym uwzględnieniem osiągniętych efektów.

Program to dokument otwarty i elastyczny co oznacza, że może podlegać okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społeczno-ekonomiczną, rozeznanyymi potrzebami Miasta oraz wymogami prawa.